

Jana Ulmanová, **208989**, 5. ročník, Učitelství pro 1. stupeň ZŠ, **KS**
ZS1MK_RZT2 **Teorie a didaktika výchovy ke zdraví 2**, podzim 2010
Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity, Katedra výchovy ke zdraví

Příprava na realizaci projektu

Téma: **Záchrana života a první pomoc**

Věková kategorie: **Druhé období 1. stupně ZŠ**

Podle **RÁMCOVÉHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU**:

- *Vzdělávací oblasti:* **Člověk a jeho svět**
- *Tematického okruhu:* **Člověk a jeho zdraví**
- *Průřezová témata:* **Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova**
- *Integrace mezi vzdělávacími obory:* **Český jazyk a literatura, Informační a komunikační technologie**

Kompetence: **Kompetence k učení, Kompetence komunikativní, Kompetence sociální a personální, Kompetence k řešení problémů**

Výchovně vzdělávací cíle:

- **žák zná základní pravidla pro záchranu lidského života**
- **žák umí poskytnout první pomoc**
- **žák umí vyhledat potřebné informace a přehledně je zpracovat v textovém editoru**
- **žák získané poznatky v rámci svých možností poutavě a zajímavě prezentuje před třídou**

Místo realizace: **třída**

Časová dotace: **Projekt je po celý školní rok věnováno asi 15 minut týdně v rámci předmětu Přírodověda.**

Scénář výuky

Úvodní „patnáctiminutovka“

Motivace: *Děti, vzpomínáte si ještě, jak to minulé léto Honzík přehnal se sluněním a chytl lehký úpal? Ještě že jeho maminka tehdy pohotově zareagovala a A vůbec. Co jeho maminka udělala? Jaký je správný postup, když chceme pomoci člověku, který má úpal?*

Učitel dá s dětmi postupně dohromady tato pravidla první pomoci při úpalu:

- Přesuňte postiženého co nejrychleji na chladnější místo.
- Je-li při vědomí, posad'te ho nebo položte. Zvedněte mu nohy a uvolněte oděv. Odstraňte mu propocené části oděvu.
- Postříkejte ho nebo polévejte studenou vodou, nebo ho zabalte do vlhkých ručníků či prostěradel. Přiložte mu na čelo studený, vlhký obklad.
- Postiženého ovívejte – rukou, papírem, ventilátorem, vysoušečem vlasů nastaveným na nejnižší teplotu.
- Je-li při vědomí a může polykat a dýchat, podejte mu rehydratační nápoj: Do čtvrt litru vody zamíchejte kávovou lžičku soli, půl kávové lžičky zažívací sody a 3 až 4 polévkové lžíce cukru.
- Nemůžete-li připravit rehydratační nápoj, podejte energetický nápoj nebo ovocný džus zředěný stejným množstvím vody.
- Dbejte, aby postižený pil po malých doušcích. Měl by dostatečně pít, dokud se mu neobnoví odtok moči.
- Jestliže se jeho stav stále nelepší, volejte linku 155 nebo jeďte ihned na pohotovost.

A děti, jak vlastně poznáme, že dotyčný má úpal? Jaké jsou příznaky? (rychlý tep, vlhká kůže, silné pocení, bolest hlavy, zvracení, žaludeční křeče, křeče v končetinách, závratě)

Tak, děti, již známe příznaky i první pomoc při úpalu. Kdy ještě můžeme poskytnout první pomoc? Co se ještě může stát nám, nebo kamarádovi? (otravy, zlomeniny, popáleniny, omrzliny, tonutí, ...)

Výborně, děti. Je toho spousta a správná první pomoc je často důležitější než pak samotná léčba odborníkem. Proto jsem se rozhodla, že společnými silami zpracujeme příručku první pomoci. Vytvořila jsem její obsah s necelými 40 tématy (viz poslední 2 listy přípravy). Ve třídě je nás 30, proto budeme zatím věnovat pozornost prvním 30 tématům. Každý si vybere jedno téma, to na počítači v textovém editoru zpracuje a mailem pošle všem svým spolužákům. Toto své téma pak co nejzábavnější a nejpřínosnější formou odprezentujete před celou třídou. Všichni si zkrátka zahrají na učitele a pokusí se své téma co nejlépe podat.

Jednotlivým prezentacím se budeme věnovat vždy na začátku úterní přírodovědy. Témat je celkem 40, takže se první pomocí budeme zabývat celý školní rok, na jehož konci budeme všichni vlastnit námi zpracovanou příručku první pomoci. Tak se snažme, ať jsou jednotlivá témata co nejpěknější a nejpřehlednější!

Metodický komentář

- Před zadáním tohoto projektu bych si určitě zjistila, jestli už děti v předmětu Informační a komunikační technologie probírali práci s Wordem (pokud je tento předmět na 1. stupni vůbec vyučován). Pokud ne, musím děti s Wordem seznámit.
- Měla bych brát na zřetel i to, že ne všechny děti mají doma počítač. Těmto dětem musím buď umožnit přístup do školní počítačové učebny, nebo na počítač v knihovně.
- Témat je víc než dětí ve třídě. Zbylá témata rozdělím mezi dobrovolníky, mezi ty, kteří si chtějí zlepšit známku, mezi děti překypující energií,...
- Některá témata mají k sobě velmi blízko. Děti s těmito tématy mohou pracovat společně na jednom wordovém dokumentu. (Jedná se např. o kapitolu s názvem Poranění způsobená živočichy a její podkapitoly Pokousání zvířaty, Včelí nebo vosí bodnutí, Uštknutí hadem, Kousnutí pavoukem a bodnutí štírem, Kousnutí klíštětem.) Děti na to předem upozorním tak, aby si ti, co rádi spolupracují, vybrali tato témata, ti, co raději pracují sami, zase témata samostatná.

Použitá literatura

vlastnoručně vyrobená příručka první pomoci

OBSAH

I. ZÁCHRANA ŽIVOTA – známky ohrožení života, co je třeba dělat, zajištění základních životních funkcí

1. Silné krvácení – příznaky, co je třeba udělat
2. Dýchání z úst do úst a nepřímá masáž srdce
 - 2.1. Kardiopulmonální resuscitace u dospělých a dětí starších 8 let – příznaky, co je třeba udělat
 - 2.2. Kardiopulmonální resuscitace kojenců – co je třeba udělat
 - 2.3. Kardiopulmonální resuscitace u dětí ve věku od 1 do 8 let – co je třeba udělat
- 3.1. Dušení: dospělí a děti – příznaky, co je třeba udělat
- 3.2. Dušení: nemluvňata do jednoho roku – příznaky, co je třeba udělat
4. Šok – příznaky, co je třeba udělat
 - 4.1. Alergický šok – příznaky, co je třeba udělat
5. Stabilizovaná poloha
6. Informace pro rychlou záchrannou službu

II. PRVNÍ POMOC

1. Poranění způsobená živočichy
 - 1.1. Pokousání zvířaty – co je třeba udělat
 - 1.2. Včelí nebo vosí bodnutí – příznaky, co je třeba udělat
 - 1.3. Uštknutí hadem – příznaky, co je třeba udělat
 - 1.4. Kousnutí pavoukem a bodnutí štírem – příznaky, co je třeba udělat
 - 1.5. Kousnutí klíštětem – příznaky, co je třeba udělat
2. Popáleniny – příznaky, co je třeba udělat
3. Podchlazení a omrzliny – příznaky, co je třeba udělat
4. Úžeh a úpal – příznaky, co je třeba udělat
5. Tonutí – příznaky, co je třeba udělat
6. Mdloby a ztráta vědomí – příznaky, co je třeba udělat
7. Záchvaty – příznaky, co je třeba udělat
8. Dušnost – příznaky, co je třeba udělat
9. Šok elektrickým proudem – příznaky, co je třeba udělat
10. Zranění hlavy, krku a zad – příznaky, co je třeba udělat

11. Poranění oka – příznaky, co je třeba udělat
12. Poranění ucha – příznaky, co je třeba udělat
13. Poranění nosu – příznaky, co je třeba udělat
14. Pořezání, odřeniny, zranění – co je třeba udělat
15. Fraktury a dislokace – příznaky, co je třeba udělat
16. Úder do břicha – příznaky, co je třeba udělat
17. Otravy
 - 17.1. Otrava plyny – příznaky, co je třeba udělat
 - 17.2. Otrava chemickými látkami – příznaky, co je třeba udělat
 - 17.3. Otrava alkoholem a nikotinem – příznaky, co je třeba udělat
 - 17.4. Otrava potravinami – příznaky, co je třeba udělat
 - 17.5. Otrava léky – příznaky, co je třeba udělat